

Divdesmit otrā Starptautiskā Lingvistikas Olimpiāde

Taibei (Taivāna), 2025. g. 20.–27. jūlijā

Individuālo sacensību uzdevumu risinājumi

1 uzdevums.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9
$\boxed{k}$	k	ci	pi	sum	zi	ŋa	ɖu	dyn	ge	gu
	$10(+k)$	cu-	cu-	cu-	cy-	ce-	cu-	cup-	cop-	cy-
$\textcircled{k}$	$k \times 10$	cutām	pi-	sum-	zip-	ŋap-	ɖuk-	dyn-	gep-	(gup-)
$\textcircled{\textcircled{k}}$	$k \times 10(+\dots)$		tsa-	so-	ze-	ŋa-	(re-)	døn-	ja-	(go-)

• Sistēma A:

- $\beta \times 20 (+\alpha) = \text{ke } \boxed{\beta} \text{ (da } \boxed{\alpha})$
 - * $\beta \times 20 + 10 \rightarrow \text{ke pje-da } \boxed{\beta + 1}$
 - * $\beta \times 20 + 15 \rightarrow \text{ke ko-da } \boxed{\beta + 1}$
- $\gamma \times 400 (+\beta \times 20 + \alpha) = \text{piɕu } \boxed{\gamma} \text{ (da ke } \boxed{\beta} \text{ da } \boxed{\alpha})$
 - * $\gamma \times 400 + 200 \rightarrow \text{piɕu pje-da } \boxed{\gamma + 1}$
 - * $\gamma \times 400 + 300 \rightarrow \text{piɕu ko-da } \boxed{\gamma + 1}$

• Sistēma B:

- $\beta \times 10 = \textcircled{\beta}\text{-cu}, \beta > 2;$
- $\beta \times 10 = \textcircled{\beta}\text{-ɕu}, \beta = 2$
- $\beta \times 10 + \alpha = \textcircled{\textcircled{\beta}}\text{-}\boxed{\alpha}$
- $\gamma \times 100 (+\omega) = \textcircled{\gamma}\text{-ja } \omega$

- (a) $[X] = 60 = \text{ɖukcu}$
 $[Y] = 62 = \text{ke sum da pi}$
 $[Z] = 885 = \text{piɕu pi da ke zi da ŋa}$

- (b) (1) $13 + 70 = 83$
(2) $800 = 20 \times 40$
(3) $469 = 50 \times 9 + 19$
(4) $600 + 110 = 500 + 210$
(5) $2 \times \frac{3}{4} + \frac{1}{2} = 2$
(6) $1100 \times \frac{1}{2} + 50 = 600$
(7) $736 = 84 \times 4 + 400$
(8) $2 \times 609 = 60_X \times 20 + 18$
(9) $62_Y + 24 = 86$
(10) $885_Z + 115 = 700 + 300$

- (c) • $75 = \text{ke ko-da zi} = \text{dønŋa}$
• $570 = \text{piɕu ci da ke pje-da gu} = \text{ŋapja dyncu}$

2 uzdevums. Noteikumi:

- Vārdu secība:
 - neatsavināmā piederība: īpašnieks + lietvārds
 - atsavināmā piederība: lietvārds + īpašnieks
- Piederības vietniekvārdi:

	neatsavināmā piederība		atsavināmā piederība	
	radniecības termins	ķermeņa daļa	vienskaitlis	daudzskaitlis
vienskaitlis	$\acute{V}^*$	$\bar{V}$	$\acute{V}\bar{V}n$	$\acute{V}n\bar{V}g$
daudzskaitlis	$\bar{V}g$		$\bar{V}y\bar{V}n$	$\bar{V}y\bar{V}g$
personu apzīmējums	$V: 1/2/3 \rightarrow a/o/\epsilon$		$V: 1/2/3 \rightarrow \bar{a}/u/i$ $3 \rightarrow$ pievieno piedēkli $-i$	

* Augstais tonis ir attiecināms tikai uz pirmo un otro personu.

- Daudzskaitļa veidošana lietvārdiem:
 - $-(vv)d$ radniecības terminiem, citādi $-(vv)g$. VV ir neparedzams epentētisks patskanis.
 - Epentētiskā patskaņa pievienošanas gadījumā, toņu veidols var nedaudz izmainīties.
 - Kad ķermeņa daļa daudzskaitli ir piederības attiecībās ar vietniekvārdu daudzskaitli, lietvārda toņu veidols ir pilnībā aizstājams ar $\bar{a}(\bar{o})\bar{a}$ toņu kontūru.

(a)

1	J	2	A	3	D	4	T	5	E	6	S	7	F	8	B	9	P	10	L
11	H	12	N	13	G	14	M	15	Q	16	K	17	O	18	I	19	C	20	R

(b) *viņa vecāmāte*; *viņa vectēvs* — ϵ nesaņem augsto toni pirms radniecības terminiem.

(c)

21. $\bar{a}g\ b\bar{o}r\bar{a}a\bar{g}$ — *mūsu pleci*
22. $d\bar{a}r\bar{e}g\ \bar{a}y\bar{a}g$ — *mūsu āmuri*
23. $\bar{e}\ b\bar{o}r\bar{a}a\bar{g}$ — *viņa pleci*
24. $\bar{o}\ t\bar{u}nd\bar{u}l\bar{i}g$ — *tavi elkoņi*
25. $\acute{o}\ m\acute{a}am$ — *tava tante*

(d)

26. *mans dzirnakmens* — $g\bar{u}ur\ \acute{a}en$
27. *viņu vaigi* — $\bar{e}g\ f\bar{a}nd\bar{a}g$
28. *jūsu enkurs* — $t\bar{e}l\ \bar{u}y\bar{u}n$
29. *mūsu tēvocis* — $\bar{a}g\ \bar{a}b\acute{e}e$
30. *tavi suņi* — $\acute{a}d\bar{a}g\ \bar{u}n\bar{u}g$

3 uzdevums. Noteikumi:

- Vārdu secība: darbības vārds (objekts).
 - Darbības vārds:
 - ‘tiešām’: **n-**
 - subjekts: **-n-** 1. pers. vsk., **-to-** 1. pers. dsk., **-a-** 3. pers. vsk., **-βa-** 3. pers. dsk.
 - laiks: **-ra-** ‘grasās’, **-V-** pagātne
 - pamats
 - **n-V-** > **-naa-**, citādi **-V-** = iepriekšējais patskanis; **nβ** > **mb**; **nr** > **nd**
 - Toņu kontūri:
 - ‘grasās’: ̀̀̀̀́
 - pagātne: ̀̀́
 - pagātne + ‘tiešām’, tagadne: ́
 - Toņu sadalījums:
 1. Visi patskaņi sākumā ir ̀.
 2. Katram patskaņim iedala vienu toni, sākot no pamata pirmā patskaņa, turpinot līdz papildinātājam, ja tas eksistē.
 3. Ja tiek sasniegts pēdējais patskanis, un vēl paliek vairāk nekā viens tonis:
 - ̀́ → ́ iedala pēdējam patskaņim.
 - ...̀̀̀́ → ̀ iedala pēdējam patskaņim.
 4. Visiem patskaņiem, kuri seko aiz ́, iedala ́.
 5. ́́ teikuma beigās → ́̀.
- (a) 20. **ahéétóka**
- (b) 21. **βaasukurá** — *Viņi ir saberzuši (kaut ko).*
22. **toosya itj́ímbéyo** — *Mēs esam samaluši sēklas.*
23. **ndóma** — *Es sakožu (kaut ko).*
24. **naaβína** — *Tiešām, viņš ir nodziedājis (kaut ko).*
- (c) 25. *Mēs grasāmies apēst sēklas.* — **torarya itj́ímbéyo**
26. *Es nodziedu (kaut ko).* — **mbína**
27. *Tiešām, mēs izmērījām sekretārputnu.* — **ntooβíímá írítáárákímúra**
28. *Mēs grasāmies sadedzināt (kaut ko).* — **torasaambă**
29. *Viņš ir atcerējies (kaut ko).* — **aaheetóka**

4 uzdevums.

(a)

15	D.	16	N.	17	T.	18	L.	19	W.
20	O.	21	Y.	22	H.	23	I.	24	G.
25	A.	26	Q.	27	C.	28	V.	29	P.
30	K.	31	U.	32	F.	33	M.	34	E.
35	J.	36	X.	37	S.	38	R.	39	B.

(b)

- 40. **repena** — *koks; uguns*
- 41. **agaa** — *mute; runa*
- 42. **iri** — *mats; zāle*
- 43. **yagaa** — *žoklis*
- 44. **nida dia** — *tā neesmu es*
- 45. **yaa-iri** — *putna spalvas*
- 46. **nogo-naaki** — *bērni*

(c)

- 47. *baltais cilvēks* — **bali**
- 48. *kauls* — **uni**
- 49. *koka sēkla* — **repena-ini**
- 50. *caurums* — **boke**
- 51. *ļoti liels* — **ora adaa**
- 52. *pandāns* — **aga**
- 53. *vecas sievietes acs* — **pamoagaena ini**

5 uzdevums. Noteikumi:

- Vārdu secība: VXY, XVY ($\{X, Y\} = \{S, O\}$; V = darbības vārds, S = subjekts, O = objekts)

- Lietvārds: ri (dsk.: taq) N

- Darbības vārds: x-

	O	S
vsk.	—	ru
dsk.	e	ki

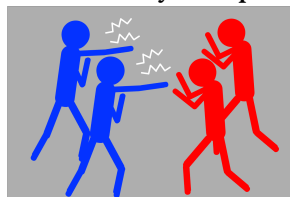
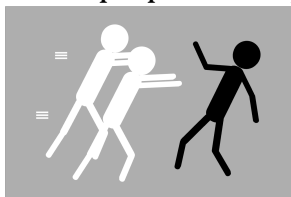
 pamats; pirms patskaņa ru- > r-, ki- > k-

			Dzirdes garoza (aktivitāte)	
			augstāk	zemāk
			VXY	XVY
Frontālā garoza (aktivitāte)	augstāk	VS	VSO	OVS
	zemāk	VO	VOS	SVO

Atbildes:

- (a)
1. Xerunīm ri taq sāq ri xar
 2. Ri taq [q'ëq]_A xkich'äy [ri]_B käq
 3. [Xeroyo]_C ri q'ëq ri taq käq
 4. Ri q'ëq xkoyo [ri taq xar]_D
 5. [Xkinīm ri taq käq]_E ri sāq
 6. Xkich'äy [ri xar ri taq sāq]_F
 7. [Ri taq xar]_G xeroyo [ri käq]_H
 8. [Ri sāq xeruch'äy ri taq q'ëq]_I

- (b) 9. Ri taq sāq xkinīm ri q'ëq 10. Xekich'äy ri taq xar ri taq käq

- (c)
- Xroyoj ri sāq ri xar
 - Xroyoj ri xar ri sāq
 - Ri xar xroyoj ri sāq
 - Ri sāq xroyoj ri xar

(d)

		Frontālā garoza (aktivitāte)	Dzirdes garoza (aktivitāte)
11	Xeruq'etey ri käq ri taq q'ëq	augstāk	augstāk
12	Xerachik'aj ri taq sāq ri xar	zemāk	augstāk
13	Ri taq q'ëq xekitz'ët ri taq sāq	?	zemāk